

El rei Pelai i Zumalacárregui truquen a la porta de Mas

ENRIC HERNÁNDEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 15.03.09

Al segle XIX, la pobresa i el desgovern havien infestat de bandolers els camins de la Península. En terres catalanes, després de la primera guerra carlista algunes partides del bàndol perdedor van abraçar el lucratiu ofici de trabucaire; a les províncies basques el procés havia estat el contrari: va ser el coronel Zumalacárregui qui, a l'esclatar la primera contesa successòria, va reclutar les bandes locals de saltejadors per posar-les al servei de l'arxiduc i de la causa tradicionalista. A Catalunya, el carlisme es va anar diluint amb el temps; a Euskadi, Sabino Arana, aferrat als molt contrarevolucionaris furs i a una mitologia ètnica de nou encuny, el va reconvertir en el nacionalisme basc i va fundar el PNB.

Ara que els passadissos del Congrés evoquen pel seu perill les atzarosas rutes de l'Espanya decimonònica, amb hordes de grups minoritaris que ordeixen emboscades al Govern a cada votació, és urgent redibuixar el mapa polític per saber on s'ubica cadascú. Per començar, Rajoy, amb els seus principals partidaris (la divisió valenciana de Camps) i detractors (les hosts madrilenyes d'Aguirre) igualment enfangats per la corrupció, es refugia en el recuperat feu gallec per, emulant el rei Pelai, emprendre la reconquesta. El crit de "¡Santiago y cierra, España!" retrunyirà per tot Galícia quan Núñez Feijóo, acompanyat pel líder rediviu, prengui possessió del Palau de Raxoi, que és com es diu la seu de la Xunta.

És ben sabut que a tota guerra els contendents es recolzen en les tribus locals o les aniquilen segons la seva conveniència. Així, doncs, el PP no té manies per forçar el desallotjament del PNB d'Ajuria Enea --cavall de Troia ofert al socialista Patxi López-- per, tot seguit, acostar-se al Congrés als venjatiu hereus de Zumalacárregui, conjurats tots dos per destronar el que en un altre temps va ser el desitjat Zapatero. És clar que amb la santa aliança de populars i penabistes no n'hi ha prou per forçar la tornada a l'antic règim: és necessari el concurs del nacionalisme català.

Davant d'aquesta tessitura, Artur Mas, també enfeinat en la seva particular reconquesta, faria bé de visitar els seus clàssics. Com Roca, que durant la recessió de 1993, amb un 22% d'atur, va recolzar la investidura de Felipe González per "coresponsabilitat en la lluita contra la crisi". O Pujol, que el 1995, quan la corrupció periclitava el felipisme, va donar sis mesos de tranquil·litat al Govern per no enterbolir la presidència de torn de la UE, que l'any que ve recau un altre cop a Espanya. A les portes de les eleccions catalanes del 2003, en ple aznarat, CiU va evitar rebutjar els pressupostos. Ara n'hi hauria prou de tornar-se a abstenir per donar estabilitat al país. ¿Coadjuvarà a l'enderrocament de Zapatero enmig de la pitjor crisi de l'últim segle?